

Computer Arkitektur 2015 (CART'15): Test

22. Maj 2015

Skriv dit studienummer på alle sider. Hvis du vedlægger yderligere sider til besvarelsen, hvilket burde være unødvendigt, skal du skrive hvor mange du har vedlagt og skrive dit studienummer på dem også.

Dele af besvarelsen skal afleveres elektronisk på udleveret USB-stick. Filerne skal anbringes i en mappe med studienummer som navn, og navngives som angivet. USB-stick'en skal placeres i den udleverede kuvert. Der skal skrives navn og studienummer på kuverten.

Denne opgave er delt op i 7 dele, der i alt giver 100 points.

1 Repræsentation og manipulation af information

Opgave 1: Antag integers repræsenteret i 8 bits.

- (8 pts)** Udfyld denne tabel, således at rækkerne har den samme 8-bit integer i de forskellige repræsentationer.

Binær	Hexadecimal	Unsigned	Signed
01001101	0x4D	77	77
1010 0001	0xA1	161	-95
1111 1110	0xFE	254	-2
1110 1111	0xEF	239	-17

- (5 pts)** Lad $x = 0xA8$ hexadecimalt og $y = 24$ decimalt, unsigned. Udfyld denne tabel af bitvise udtryk med svar i hexadecimalt:

Udtryk	Svar
$x \& y$	0x08
$x \mid y$	0xB8
$x \wedge y$	0xB0
$\sim x \mid \sim y$	0xF7
$y \ll 2$	0x60

Opgave 2: Antag Signed/Unsigned Integers repræsenteret i 32 bits.

- (8 pts)** Antag at følgende er erklæret i et C-program:

```
unsigned int x1, x2;
int y1, y2;
```

Hvilke af disse udsagn er altid sande? For de falske udsagn: giv værdier til variablerne der modbeviser udsagnet (brug gerne konstanterne INT_MAX, INT_MIN, UINT_MAX, UINT_MIN, eller potenser af 2).

Udsagn	Sandt?	Modeksempel?
$x1 \geq 0$	Ja	
$y1 \geq 0$	Nej	$y1 = \text{INT\_MIN}$
Hvis $y1 < 0$ og $x1 = \text{INT\_MAX}$ så vil $y1 > x1$	Ja	
Hvis $y1 < 0$ og $x1 = y1$ udføres, så vil $x1 > 0$	Ja	
Hvis $y1 < 0$ og $y2 = -y1$ udføres, så vil $y2 > 0$	Nej	$y1 = \text{INT\_MIN}$
Hvis $y1 < 0$ og $y2 < 0$, så vil $y1 + y2 < 0$	Nej	$y1 = \text{INT\_MIN}; y2 = \text{INT\_MIN}$

2 Assembly programmer

Opgave 3:

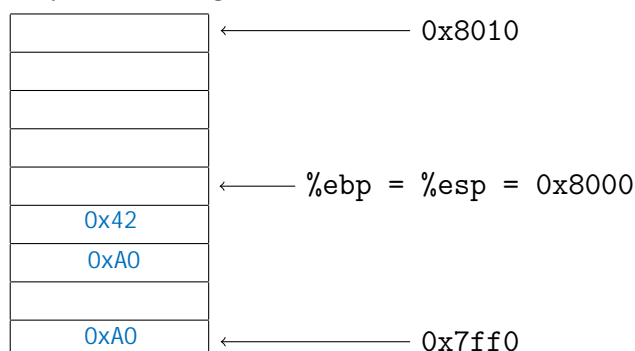
- (6 pts) Forbind disse x86 assembly instruktioner (GNU syntax) med deres ækvivalente C-udtryk (antag `eax` eksisterer som variabel).

Assembly	C-udtryk
<code>mov 0x42, %eax</code>	<code>eax = eax * 4 + 66;</code>
<code>add 0x42, %eax</code>	<code>eax = eax + 42;</code>
<code>lea 42(%eax), %eax</code>	<code>eax = eax + 0x42;</code>
<code>lea 0x42(,%eax, 4), %eax</code>	<code>eax = eax * 5 + 66;</code>
<code>lea 0x42(%eax, %eax, 4), %eax</code>	<code>eax = 66;</code>

- (6 pts) Antag at `%ebp = %esp = 0x8000`. Hvilke værdier er skrevet på stacken efter følgende assembly-instruktioner er blevet udført?

```
push 0x42
sub 12, %esp
mov 0xA0, 0(%esp)
pop %eax
mov %eax, 4(%esp)
```

Udfyld denne figur af stacken med værdierne:

Opgave 4: x86 instruktionen for multiplikation, `mul`, og for division, `div`, undgås ofte af compileren.

- (1 pts) Hvorfor genererer compileren ofte multiplikation og division uden at bruge `mul` og `div` instruktionerne?

`mul` og `div` instruktioner bruger flere clock cycles end shift og addition

Det står direkte et eller andet sted i biblen :-)

2. (5 pts)

Omskriv disse beregninger til ikke at bruge `mul` og `div` instruktionerne:

```
mul $2, %eax  
    shl $1, %eax    (eller add %eax, %eax )
```

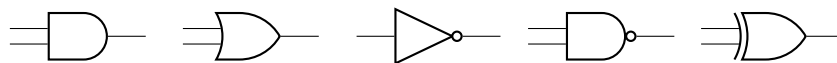
```
mul $3, %eax  
    shl $1, %eax  
    add %eax, %eax
```

```
mul $5, %eax  
    shl $1, %eax  
    add %eax, %eax
```

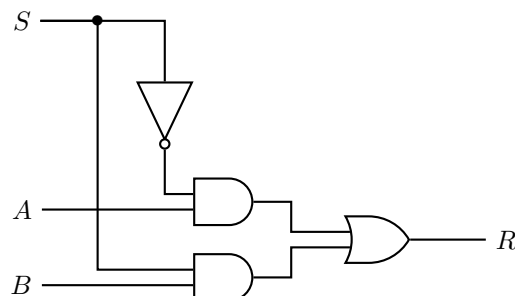
```
mul $16, %eax  
    shl $4, %eax
```

```
div $2, %eax  
    sar $1, %eax    (eller shr $1, %eax)
```

3 Digital Logik

Figur 1: And, Or, Not, Nand og Xor gates.

Figur 2: Et digitalt logisk kredsløb.

Opgave 5: Figur 1 viser nogle logiske gates. Figur 2 viser et digitalt logisk kredsløb.

1. (4 pts) Skriv formelen for output værdien R for kredsløbet i Figur 2 som et C-udtryk:

`R = (!S && A) || (S && B)`

2. (4 pts) Tegn et ækvivalent kredsløb, men uden at bruge *And*-gates. Brug de gates der er i Figur 1.

Erstat AND-gates med NANT-gates efterfulgt af NOT-gates

4 Y86 processor arkitektur

Stage	popl rA
Fetch	icode:ifun $\leftarrow M_1[PC]$ rA:rB $\leftarrow M_1[PC+1]$ valP $\leftarrow PC+2$
Decode	valA $\leftarrow R[\%esp]$ valB $\leftarrow R[\%esp]$
Execute	valE $\leftarrow valB + 4$
Memory	valM $\leftarrow M_4[valA]$
Write back	R[%esp] $\leftarrow valE$ R[rA] $\leftarrow valM$
PC update	PC $\leftarrow valP$

Tabel 1: Beregninger i de forskellige stages for instruktionen popl rA.

Opgave 6: I denne opgave antager vi processor arkitekturen Y86, som beskrevet i lærebogen.

- (10 pts) Antag at vi vil tilføje x86 instruktionen `leave`, der kan bruges til at forberede stacken før en funktion returnerer. Den har samme effekt som disse Y86 instruktioner:

```
rrmovl %ebp, %esp
popl %ebp
```

Vi kan bruge 1-byte encodingen 0xD0, som instruktions encoding for `leave`.

Udfyld denne tabel med de nødvendige beregninger (brug Tabel 1 som inspiration)

Stage	leave
Fetch	icode:ifun $\leftarrow M_1[PC]$ rA:rB $\leftarrow$ valP $\leftarrow PC+1$
Decode	valA $\leftarrow R[\%ebp]$ valB $\leftarrow$
Execute	valE $\leftarrow valA + 4$
Memory	valM $\leftarrow M_4[valA]$
Write back	R[%esp] $\leftarrow valE$ R[%ebp] $\leftarrow valM$
PC update	PC $\leftarrow valP$

Svarer til:

```
esp = ebp
ebp = Memory[esp]
esp = esp + 4
```

Der skal udføres en
beregning i
Execute:

ebp + 4

Og en memory
tilgang:

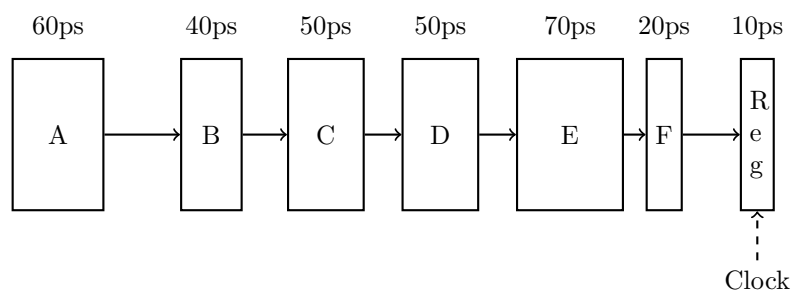
Member[ebp]

rA og rB bruges kun i forbindelse med argumenter (operands) til instruktioner. Leave instruktionen har ingen operands.

Fordi instruktionen leave kun fylder 1 byte

Det er ikke nødvendigt at hente register %esp, da %esp = %ebp

5 Pipelines

Figur 3: Et digitalt kredsløb delt op i 6 funktionelle dele, med delays i pico-sekunder for de enkelte dele.

Opgave 7:

1. **(3 pts)** Hvad er latency for det digitale kredsløb i Figur 3?

300 ps

Summen af de 6 funktionelle dele

Hvad er throughput for det digitale kredsløb i Figur 3?

3,33 GIPS

1 divideret med latency gange med 1000

2. **(5 pts)** Optimer throughput for det digitale kredsløb i Figur 3, ved at indsætte højst 2 hardware registre mellem de funktionelle dele. Antag at hardware registre har delay på 10ps.

Indiker med pile hvor du vil indsætte hardware registre:

A B C D E F

Trial and error :-)

Hvad bliver den resulterende throughput?

6,25 GIPS

Tager udgangspunkt i enheden med den højeste latency. Altså $(1/160) \cdot 1000$

Hvad bliver latency reduceret til?

160 ps

6 Caching

Opgave 8: Antag et system med 8-bit adresser, og en 2-Way Set Associative Cache med 4 cache sets, og med cache block size på 8 bytes.

1. (2 pts) Hvor mange bytes kan cachen cache?

64 bytes

For at løse denne opgave læs kapitel 6.3 i biblen.

Adresse bits $m=8$
Set bits $s=\log_2(4)=2$
Block bits $b=\log_2(8)=3$
Tag bits $t=m-(s+b)=3$

De første 3 bits i adressen er tag, de næste 2 bits er til set index og de sidste 3 bits går til block offset

3 pts) Antag at følgende adresser bliver tilgået, startende fra en tom cache:

1. 0x64 011 00 100 tag=3 set=0 block_offset=4
2. 0x70 011 10 000 tag=3 set=2 block_offset=0
3. 0x00 000 00 000 tag=0 set=0 block_offset=0
4. 0x01 000 00 001 tag=0 set=0 block_offset=1
5. 0x78 011 11 000 tag=3 set=3 block_offset=0
6. 0x02 000 00 010 tag=0 set=0 block_offset=2
7. 0xA0 101 00 000 tag=5 set=0 block_offset=0

Hvad indeholder cachen derefter?

	Valid?	Tag	Valid?	Tag
Set 0	1	5	1	3
Set 1				
Set 2	1	3		
Set 3	1	3		

7 Praktisk Opgave

I den virtuelle maskine ligger den krypterede opgave

test22-05-2015.gpg

hvis du har downloadet den på forhånd, som du burde. Password til denne opgave er:

AyRoactas3

som du bliver bedt om at indtaste når du kører update scriptet. Opgaven bliver pakket ud i mappen

Skrivebord\download-materiale\test22-05-2015

Opgave 9:

1. (25 pts)

En bank har brug for et regnskabsprogram, til at summere en række indtægter og udgifter. Indtægter og udgifter er altid tal mellem -2000000000 kr. ($-2 \cdot 10^9$) og 2000000000 kr. ($2 \cdot 10^9$).

Banken har besluttet at programmet skal kunne køre på deres gamle mainframe, og derfor må programmet ikke bruge datatyper større end 32 bit, dvs. `int` i C på den virtuelle maskine. Hvis summen ikke kan repræsenteres på 32 bit skal programmet indikere en fejl. Du skal skrive en C-funktion ud fra dette skelet (filnavn: `adder.c`):

```
int adder(int *a, int *b) {
    *a = *a + *b;
    return 1;
}
```

```
int adder(int *a, int *b) {
    int sum = *a + *b;
    if (*a > 0 && *b > 0 && sum < 0)
        return 0;
    if (*a < 0 && *b < 0 && sum > 0)
        return 0;
    *a = sum;
    return 1;
}
```

Mere eller mindre en kopi af løsningen til Problem 30 i kapitel 2

således at funktionen returnerer 1 hvis resultatet kan repræsenteres eksakt i a , og returnerer 0 ellers.

C-programmet skal kunne compile med `gcc -O0 -o adder adder.c addertester.c` (ingen optimeringer), hvilket vil resultere i et program `adder` der tester basal funktionalitet. Du kan med fordel tilføje dine egne testcases i `addertester.c`. Du skal aflevere filen

`adder.c`

og den skal placeres på USB-stick i en mappe med dit studienummer (1234578 i dette eksempel):

USB-Drev:\1234578\adder.c

Det nemmeste er at kopiere kildekoden (CTRL+C) i den virtuelle maskine, oprette tekstfilen direkte på USB-drevet og paste kildekoden (CTRL+V).